

TYSVÆR KOMMUNE

KONTROLLUTVALET ÅRSMELDING

2017

Tysvær rådhus 12.12.17

KONTROLLUTVALET

TYSVÆR KOMMUNE

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp drøfta og handsama i 2017.

I følgje kommunelova § 77 pkt. 6 skal "**kontrollutvalet rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret**".

1. OM KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen (rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskap som kommunen eig (selskapskontroll). Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

2. MEDLEMMENE I UTVALET

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemmene. Kontrollutvalet skal ha minst tre medlem, og etter § 77 nr 1 i kommunelova skal minst eit av utvalet sine medlemmer veljast blant representantane i kommunestyret. Tilsette i kommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet. Medlemmene kan heller ikkje vere medlem eller varamedlem i andre utval.

For perioden 2015 - 2019 valde kommunestyret hausten 2015 fem medlemmer, med Øystein Susort (Krf) som leiar. Han blei i juni 2016 gjeve permisjon. Utvalet består no av følgjande:

Faste medlemmer

Leiar **Arne Gjerde** (H) (tidl. nestleiar)
Nestleiar **Øyvind Hellerslien** (Frp) (ny)
Medlem **Linda Ånderå Bokn** (V)
Medlem **Åse Paulsen** (Ap)
Medlem **Karsten A. Larsen** (Frp)

Varamedlemmer:

1. Marit Hølland Gjødrem (Sp)
2. Sigdrid Skeiseid (Frp)
3. Katrine Bakkevig (H)
4. Harry Vessel Eike (A)
5. Asbjørn Espeset (KrF)

Ø. Hellerslien er utvalet sin kommunestyrepreressant. Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møterett i kommunestyret og talerett når utvalet sine saker blir handsama.

Ordføraren har møte- og talerett i utvalet. Han har i 2017 møtt to gonger. Rådmannen har ikkje møterett, men kan bli invitert/kalla. Han har i fjor møtt ein gong sjølv. I tillegg har økonomisjef møtt tre gonger, teknisk sjef to gonger, skulesjef, omsorgssjef, helse- og førebyggingssjef, seksjonssjef teknisk og leiar politisk sekretariat ein gong.

Møta vert gjort kjent på kommunen sine nettsider og sekretariatet sine heimesider. På desse stadene vert også sakspapira og protokollar lagt ut.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2017

Kontrollutvalet har i 2017 hatt **4** (4) møte fordelt på to om våren og to på hausten. Utvalet held møta i rådhuset. Kontrollutvalet skal ha opne møte, men dei kan lukke når det er heimla i lov.

Utvalet har i 2017 hatt **29** (27) saker til handsaming der **5** (6) av sakene er vidaresendt til handsaming i kommunestyret. **45** (51) saker er blitt lagd fram til orientering. Samla oversyn over saker og orienteringssaker følgjer som vedlegg til årsmeldinga.

På kontrollutvalskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund i februar deltok Åse Paulsen. På konferansen til Forum for kontroll og tilsyn i juni deltok Arne Gjerde. På dagskonferansen for kontrollutval i Rogaland i Sandnes 30. november deltok Gjerde og Paulsen.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGÅVER

Kontrollutvalet har oppgåver knytte til internt tilsyn og kontroll gjennom rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap og rekneskap til kommunale føretak vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

Kontrollutvalet hadde i møtet 30.05.17 kommunen sin årsrekneskap for 2016 til handsaming. Totalt sett blei rekneskapen for 2016 gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskot på kr 51 mill., som utgjer 9,2 % av driftsinntektene. Etter eit korrigert netto driftsresultat utgjer det nær 8,4 % av driftsinntektene inklusive renter og fråtrekk frå avtalt eigedomsskatt til Bokn kommune.

Kontrollutvalet hadde inga merknader til sjølve rekneskapet, men ønskte tilbakemelding på revisor sine merknader i revisjonsrapporten knytte til økonomireglement og rebudsjettering av investeringar. Oppfølging av merknadene blei lagt fram for utvalet i septembermøtet.

Utvalet tok tilbakemeldinga til orientering, men tok også inn i vedtaket at utvalet rekna med at kommunen sin praksis i forhold til avslutning av investeringsrekneskapen «i størst mogeleg grad tilpassast til gjeldande lov og rettleiing – slik som revisor tilrår».

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følgje kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det årleg vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden utarbeide ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret skal vedta planen. Tysvær kommune sin plan for 2016-2020 blei vedteken av kommunestyret i møte 21.06.16, sak 40/16.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Kvalitet på opplæringa i skulane» blei lagt fram for kontrollutvalet i februar og kommunestyret i mars (07.03.17, sak 13/17). Kommunestyret konstaterte at blir arbeidd godt innan alle satsingsområda i skulen, men at rapporten viste også at det er forbetningspotensiale innan resultatoppnåing og systematikk. Det blei sett ein frist for tilbakemelding innan 1. desember. Tilbakemelding er venta til fyrste møtet i 2018.

I same møtet blei det gjeve tilbakemelding om etterfølgjande arbeid etter rapport om «Internkontroll» som blei vidaresendt til kommunestyret sitt møte 07.03.17, sak 12/17. Kommunestyret vedtok i møtet at dei ønskte ein ny statusrapport innan 1. mars 2018, då ein del manglar ikkje var retta opp, planer var lagt og forbetningar var under arbeid.

Kontrollutvalet bestilte i februar nytt prosjekt innan tema «Økonomistyring». Rapport blei lagt fram for utvalet i november og er vidaresendt til kommunestyret. Ordførar valte å ikkje leggje saka fram for kommunestyret i desember, slik at saka kjem til kommunestyremøtet 06.02.18. Revisjonen sine tilrådingar var følgjande:

- ✓ *større grad av systematikk i å identifisere, følgje opp og evaluere innsparings- og omstillingstiltak,*
- ✓ *i større grad gjennomføre årsaksanalyser som forklarar kva som er kostnadsdrivande for deira tenester,*
- ✓ *i større grad gjere konsekvensanalyser ved val av tiltak og*
- ✓ *syta for at dei valde tiltaka vert evaluert i høve til effekt.*

Forvaltningsrevisjonen har vist at kommunen har forbetningspotensiale, men dei avdekkjer ingen store manglar. Kontrollutvalet meinte at ein frist for tilbakemelding med 12 månader frå kommunestyrevedtak, ville vere passande.

Kontrollutvalet valte nytt prosjekt for 2018 i november. Dei valte eit område som som dei kalla «Investeringar - avgjerdsgrunnlag og styring». Forvaltningsrevisorane vil komme med framlegg til prosjektmandat på nyåret.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

I følgje kommunelova er kontrollutvalet pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalet skal også her utarbeida ein plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Planen for 2016-2020 og retningslinjene for slik kontroll blei vedtatt av kommunestyret i møte 21.06.16, sak 39/16 på bakgrunn av ei overordna analyse.

Ny felles selskapskontroll er på trappene når det gjeld Karmsund Havn IKS. Revisjonsselskapet KPMG AS vil sjå nærare på om selskapet har etablert system og rutinar for å sikre at selskapet vert drive i samsvar med politiske vedtak og regelverk. Utvalet vil få rapport i 2018 og saken bli lagt fram for kommunestyret til hausten.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalet innhentar kvart år uavhengighetserklæring frå ansvarleg revisor.

KPMG AS har sidan 01.07.12 vore kommunen sitt revisjonsselskap. Noverande avtale gjeld frå 01.07.16 til 31.06.20 med opsjon til å forlengje avtalen med to år. Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er Roald Stakland. Han har møtt i alle fire møta. Forvaltningsrevisorane har kontor i Bergen og dei har også møtt i alle dei fire møta i 2017.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det er presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapport frå forvaltningsrevisjonsarbeidet.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orientering frå rådmannen om spørsmål og saker utvalet har spurt om. I 2017 ble det gjeve tilbakemelding om korleis politiske vedtak blir følgd opp, rutinar rundt post-/arkivrutinar og delegasjonsreglement. Vidare har omsorgssjefen, teknisk sjef, kultursjefen og helse- og førebyggingssjefen blitt invitert til å orientere om sine ansvarsområde.

I maimøtet etterlyste utvalet, på bakgrunn av store overskridingar på nokre investeringsprosjekt, ei tilbakemelding frå rådmannen innan dette område. Teknisk sjef orienterte i september for bakgrunn for overskridinga og deira lærdom frå desse prosjekta.

I maimøtet fekk utvalet også lagt fram eit brev frå ein bebuar på Garhaug som stilte spørsmål om det var lovleg å selje industritomt utan å varsle naboar. Utvalet vedtok å avvise saka då saka låg utanfor utvalet sitt mandat. Utvalet viste til tidlegare handsaming i teknisk utval.

Til novembermøtet blei utvalet orientert om ei sak der ein grunneigar ønskte å få utvalet til å undersøke tidlegare frådeling- og byggesaker. Utvalet avviste dette då utvalet ikkje fann at det naudsynt å gå vidare med dei forhold som var tatt opp i brevet, då utvalet ikkje skal gå inn i enkeltsaker eller overprøve politiske vedtak.

I november møtte økonomisjefen og han orienterte om førebels rekneskap 2017 og framlegg til budsjett 2018 og økonomiplan. Utvalet er og blitt orientert om statlege tilsyn, tertialrapportar, budsjettvedtak, KOSTRA-tall osv.

5 BUDSJETT/REKNESKAP FOR TILSYN OG KONTROLL

ANSVARsomRÅDE 10010	REGNSKAP 2016	BUDSJETT 2017	REGNSKAP 2017
REVISJON OG KONTROLLUTVAL			
Godtgjersle, kurs, m.m	50 404	82 000	133.809
Revisjonstenester (avt m/priv.)	510 059	650 000	382.188
Sekretariatstenester ((IKS)	177 000	170 000	186 000
Sum utgifter	737 404	902 000	701.997

Kontrollutvalet handsama hausten 2017 framlegg til budsjett for internt tilsyn og kontroll for 2018. Framlegg til budsjett var på kr 786.000 eks mva. Framlegget vart lagt inn av administrasjonen i rådmannens budsjettframlegg.

6. SEKRETARIATET FOR KONTROLLUTVALET

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS blei etablert frå 2005 og vore i drift i 13 år.

Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Agder og Hordaland.

Fast utvalssekretær har vore dagleg leiar Toril Hallsjø. Sekretariatet har eigne heimesider, www.kontrollutvalgene.no, kor mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagd ut fortløpande.

Frå Tysvær kommune er Gunn Marit Lygre valt som kommunen sin representant til representantskapet i IKSet med Anders H. Nordgård som vara. Representantskapsmøtet blei helden 24.04.17 og valt medlem møtte.

7. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2017 har vore som planlagt. Det har vore utarbeidd og lagt fram ein forvaltningsrevisjonsrapport. Eit nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt er valt ut for 2018. Utvalet har også handsama oppfølging av tidlegare rapport.

Administrasjonen har gjort greie for saker som utvalet har bedt om undervegs gjennom året. Utvalet avviste to saker frå grunneigarar då utvalet meinte dei ikkje høyrte inn under utvalet sitt mandat.

Aksdal, den 07.02.17

Kontrollutvalet i Tysvær

Arne Gjerde
leiar (sign.)

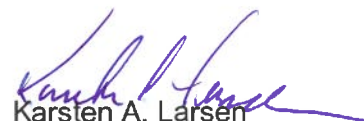

Øyvind Hellerslien
(sign.)

Åse Paulsen
(sign.)

Linda Ånderå Bokn
(sign.)

Karsten A. Larsen
(sign.)

OVERSYN OVER SAKER 2017– TYSVÆR KONTROLLUTVAL**Saker til behandling:**

- 1/17 Godkjenning av protokoll frå møte 15.11.16
- 2/17 Orientering frå administrasjonen - omsorgssjefen
- 3/17 Tilbakemelding – rutinar, delegasjonsreglement m.m.
- 4/17 Tilbakemelding – rutinar rundt postlister, publisering og utsending av saker
- 5/17 Oppfølging av forvaltningsrapport «Internkontroll»
- 6/17 Forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i opplæringa i skulane i Tysvær»
- 7/17 Val av forvaltningsrevisjonsprosjekt – levering i 2017
- 8/17 Årsmelding for 2016 frå kontrollutvalet
- 9/17 Referat- og orienteringssaker 07.02.17

- 10/17 Godkjenning av protokoll frå møte 07.02.17
- 11/17 Orientering frå administrasjonen – teknisk sjef
- 12/17 Uttale om Tysvær kommune sin årsrekneskap 2016
- 13/17 Prosjektplan for forvaltningsrevisjon – «Økonomistyring»
- 14/17 Referat- og orienteringssaker 30.05.17

- 16/17 Godkjenning av protokoll frå møtet 30.05.17 og særutskrift i sak 15/17
- 17/17 Orientering frå administrasjonen – kultursjefen
- 18/17 Oppfølging av merknader i revisjonsrapport - årsrekneskap 2016
- 19/17 Revisor si egenerklæring for 2017
- 20/17 Plan for rekneskapsrevisjonen 2017
- 21/17 Budsjett 2018 – kontroll og tilsyn – utvalet sitt framlegg
- 22/17 Møteplan for 2018
- 23/17 Referat- og orienteringssaker 05.09.17
 - Evaluering av investeringsprosjekt v/teknisk sjef

- 24/17 Godkjenning av protokoll frå møtet 05.09.17
- 25/17 Orientering frå administrasjonen – helse og førebygging
- 26/17 Forvaltningsrevisjonsrapport «Økonomistyring»
- 27/17 Rådmannens budsjettframlegg 2018 og økonomiplan 2018-21
- 28/17 Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt for 2018
- 29/17 Referat- og orienteringssaker 14.11.17

Referat- og orienteringssaker 2017 - Tysvær kontrollutval

1. Statusrapport pr. januar 2017
2. Teneste 1100 Kontroll og revisjon – rekneskap 2016
3. K-styrevedtak 13.12.16, sak 93/16 vedk. auke til forvaltningsrevisjon med kr 100.000
4. Årsrapport og skatterekneskap 2016 - skatteoppkrevjaren i Tysvær kommune
5. Fylkesmannen i Rogaland – Informasjon om statleg tilsyn med kommunane i 2017
6. Rapport frå Haustkonferansen i Sandnes – munnleg
7. Rapport frå Kontrollutvalskonferansen 1. og 2.02.17 på Gardermoen
8. HIM IKS – protokoll frå representantskapsmøte 01.12.16
9. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøte 16.12.16

10. Statusrapport pr. mai 2017
11. Skatteetaten- kontrollrapport 2016 vedk. skattekrevjarfunksjonen
12. Komm.styrevedtak 07.03.17, sak 12/17 – oppfølging av rapport «Internkontroll»
13. Komm.styrevedtak 07.03.17, sak 13/17 – forvaltn.revisjonsrapport – «Kvalitet i opplæringa i skulane»
14. Svar frå rådmannen – utlån av utstyr, maskinar og kjøretøy i Tysvær kommune
15. Brev frå Oddvar Dalva - Industriområdet på Garhaug, dat. 06/08.02, reg. inn17.02.17
16. Førebels svar til Dalva og brev til kommunen om uttale
17. Kommunen sin uttale – industriområdet på Garhaug
18. Karmsund Havn IKS – møte i hamnerådet 23.03.17 og ekstraord. møte 02.05.17
19. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS – representantskapsmøte 24.04.17
20. Interkommunalt Arkiv (IKA) Rogland IKS - representantskapsmøte 26.04.17
21. Haugaland Vekst IKS – representantskapsmøte 28.04.16
22. Innkalling til representantskapsmøte i HIM IKS 24.05.17
23. Innkalling til generalforsamling i Haugaland Kraft AS 12.06.17
24. Innkalling til representantskapsmøte i Krisesenter Vest IKS
25. Forum for Kontroll og Tilsyn – svarbrev til Foreningen Familie i barnevern
26. «Bernt svarer» - Kommunal rapport 24.04.17

27. Evaluering av investeringsprosjekt
28. Statusrapport pr. september 2017
29. Protokoll fra generalforsamling i Haugaland Kraft AS 12.06.17
30. FKT-konferansen i Tromsø 7. – 8. juni – oppsummering
31. FKT – protokoll frå årsmøtet 07.06.17
32. Haustkonferansen i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland - 30.11.17
33. Statusoppdatering – forvaltningsrevisjon – økonomistyring

34. Statusrapport pr. november 2017
35. Brev frå Lars J. Leranger om forhold rundt gnr. 152, bnr. 2, Leiranger
36. Førebels svar til L.J. Leranger og brev til Tysvær kommune om uttale
37. Tilbakemelding - gnr. 152, bnr. 2, Leiranger v/teknisk sjef og seksjonssjef
38. Innkalling til ekstraord. generalforsamling i Haugaland Kraft AS den 14.11.17
39. Ny innkalling til ekstraord. generalforsamling i Haugaland Kraft AS den 14.11.17
40. Sekr. sitt brev - innsynsrett – Haugaland Kraft AS
41. Sekr. sitt brev – tilbud på revisor oppdrag og prosjektplan – Karmsund Havn IKS
42. Innkalling av generalforsamling i HIM IKS – 29.11.17 kl. 11.00, Toraneset Miljøpark
43. Legemeldt sjukefråver – 1. halvår 2017 – kommunar på Haugalandet
44. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – Når kommunestyret har hastverk
45. Haustkonferansen i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland- program - påmelding
